

NEMZETI KÖZLEKEDÉSI HATÓSÁG

TANTERVI ÉS VIZSGAKÖVETELMÉNYEK

A szakoktatói továbbképzési szaktanfolyamok számára

2015

A Nemzeti Közlekedési Hatóságról (továbbiakban: NKH) szóló 263/2006. (XII. 20.) Korm. rendelet 8. § (1) bekezdés ha) pontja, valamint a közúti járművezetők és közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának részletes szabályairól szóló 24/2005. (IV. 21.) GKM rendelet 16. § e) pontjában kapott felhatalmazás alapján a közúti járművezetői szakoktatói továbbképzési szaktanfolyam tantervét és vizsgakövetelményeit az alábbiakban határozom meg.

Jelen dokumentum a szakoktatók továbbképzésére vonatkozó kerettanterv.

A közúti járművezető szakoktatók szaktanfolyami továbbképzését a közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának részletes szabályairól szóló 24/2005. (IV. 21.) GKM rendelet 16. §-a alapján a kerettantervnek megfelelően kell megtartani.

Készítette:

Nemzeti Közlekedési Hatóság
Közúti Gépjármű-közlekedési Hivatal
Képzési és Vizsgáztatási Főosztály

Kiadja a Nemzeti Közlekedési Hatóság
Érvényes: 2015. május 1-től

I. Tartalomjegyzék

I.	Tartalomjegyzék	3
II.	A képzés célja, feladata, követelményrendszere	4
III.	A képzéssel kapcsolatos adatok.....	5
IV.	Óraterv	6
A.	Közúti járművezetői szakoktatói továbbképzés	6
V.	Általános módszertani útmutató a képzéshez	7
VI.	Tantárgyak tantervi és módszertani útmutatója.....	8
A.	Közúti járművezetői szakmai ismeretek – SZAKI.....	8
B.	Pedagógiai, oktatástechnológiai ismeretek – POI	10
C.	Közúti járművezető képzés rendszere – KR.....	11
D.	Képzés, vizsgáztatás helyzete az elmúlt évben – KVH.....	12
E.	Vezetéstechnikai tréning – VT	13
VII.	Vizsgakövetelmények.....	14
A.	Közúti járművezetői szakoktatói továbbképzés vizsgatárgyai	14
VIII.	Vizsgatárgyak vizsgakövetelményei	15
A.	Közúti járművezetői szakmai ismeretek – SOT-K.....	15

II. A képzés célja, feladata, követelményrendszere

A képzés célja

A szakoktatói továbbképzés célja azoknak az ismereteknek és készségeknek a megújítása, bővítése, fejlesztése, amelyekre szükség van a közúti járművezető szakoktatói munka keretében a tanulókkal való közvetlen foglalkozás megtartásához, a tudatos közlekedésre neveléshez, a közlekedés biztonságának fejlesztéséhez, a kulturált és biztonságos közlekedési morál kialakításához.

A képzés feladata, követelményrendszere

A felkészítés keretében mindazon ismeretek, jártasságok és készségek elsajátításának lehetőségét biztosítani, melyek a fenti cél eléréséhez szükségesek, ide értve, hogy:

- alakítsa a szakoktató személyiségét, fejlessze és tudatosítsa a szakoktatók erkölcsét és magatartását,
- erősítse meg a korszerű, általános és szakmai műveltség körébe tartozó ismereteket, tájékozottságot,
- adjon korszerű, általános, szakmai-elméleti és gyakorlati ismereteket, jártasságokat, amelyek megalapozzák a sikeres oktatói tevékenység gyakorlását.

A képzés során a következő készségeket és képességeket kell a szakoktatóknak fejleszteniük:

- képesség a járművezető tanulók képességeinek és hiányosságainak feltárására,
- társadalmi elvárásoknak megfelelő, következetesen defenzív, gazdaságos és környezettudatos vezetési tudás,
- tudatos hivatásszerű (nem csak foglalkozásszerű) munkavégzésre törekedjenek,
- a szakoktató érdeklődésében legyen széleskörű, szakterületének ismeretében pedig alapos,
- szakembere legyen annak a témának, amit tanít, és szakembere legyen magának a tanításnak is,
- kulturált magatartásával, fejlett kommunikációs készségével, helyes magyar beszédével, a mindenkori pozitív emberi kapcsolatok fenntartásához szükséges viselkedésével mutasson példát tanulóinak.

A szaktanfolyam során a hallgatóknak el kell sajátítaniuk, illetve fel kell újítaniuk a korszerű járművezető képzéshez szükséges szakmai tudásanyagot.

III. A képzéssel kapcsolatos adatok

1. A képzés megnevezése: Közúti járművezetői szakoktatói továbbképzés
2. A képzést előíró jogszabályok
  - 2.1. A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény
  - 2.2. A közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának általános szabályairól szóló 179/2011. (IX. 2.) Korm. rendelet
  - 2.3. A közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának részletes szabályairól szóló 24/2005. (IV. 21.) GKM rendelet
3. Képzés minimális időtartama

Szaktan- folyam kódja	Szaktanfolyam megnevezése	Minimálisan kötelező óra- szám
SOT	Szakoktatói továbbképzés	6 óra*

*Az óraszám előírás a tantermi képzésben megvalósuló tanfolyamra értendő. A távoktatás keretében szervezett tanfolyamokon a hallgatók egyéni haladási időigénye határozza meg az egyes tantárgyakra fordítandó időt.

4. Egyéb rendelkezések
  - 4.1 A szakoktatói továbbképzés szaktanfolyam elvégzése alól hivatalból – külön kérelem benyújtása nélkül – felmentést kapnak az adott évre azok, akik elvégzik a közúti járművezetői vizsgabiztosági továbbképzést. Mentésülnek továbbá a közúti járművezetői szakmai ismeretek vizsgatárgy alól azok, akik Vizsgabiztosági ismeretek vizsgatárgyból sikeres vizsgát tesznek.
  - 4.2 Az adott év június 30-ig elvégzett továbbképzés az adott évre, június 30-a után elvégzett továbbképzés a következő évre érvényes szakoktatói igazolvány megszerzésére irányuló vizsga letételére jogosítja a vizsgázót. A szakoktatói továbbképzés szaktanfolyam elvégzése alól mentesül továbbá az, aki az adott évben járművezető szakoktatói alapképesítést vagy kiegészítő képesítést, illetőleg járművezető vizsgabiztosági alapképesítést szerzett, továbbá aki a Szakmai Vetélkedő Országos Döntőjén járművezető szakoktatói kategóriában 1-3. helyezést ért el.

IV. Óraterv

A. Közúti járművezetői szakoktatói továbbképzés

Tantárgy típusa	Tantárgy kódja	Tantárgyak	Minimálisan kötelező óraszám
Elmélet	SZAKI	Szakoktatói szakmai ismeretek	2
	POI	Pedagógiai, oktatástechnológiai ismeretek	2
	KR	Közúti járművezető képzés rendszere	1
	KVH	Képzés, vizsgáztatás helyzete az elmúlt évben ¹⁾	1
Gyakorlat	VT	Vezetéstechnikai tréning ²⁾	2

1) az NKH által az előző év képzési és vizsgáztatási eredményeiről kiadott jelentése alapján

2) a tantárgy választható, kiválthatja a „Szakoktatói szakmai ismeretek” tantárgyat

V. Általános módszertani útmutató a képzéshez

Az igények figyelembevételével a tantervben megjelölnél nagyobb óraszámokban is oktathatók az egyes témakörök, az itt szereplő óraszámokat kötelezően előírt minimumnak kell tekinteni.

A szaktanfolyamot meghirdető képzőszervek nyújtsanak segítséget az egyéni tanuláshoz, adjanak tájékoztatást a felkészüléshez, amely tartalmazza:

- az önálló tanulás ajánlott ütemtervét,
- a tananyag feldolgozásának elősegítését szolgáló tanulás-módszertani tanácsokat,
- a tanuláshoz felhasználható segédanyagok (könyv, jegyzet, ellenőrző kérdések) beszerzésének helyeit.

VI. Tantárgyak tantervi és módszertani útmutatója

A tantárgyak felsorolása

A. Szakoktatói szakmai ismeretek – SZAKI

Módszertani útmutató

A tantárgy tanításának célja, hogy a szakoktatók rendelkezzenek a járművezető képzésre vonatkozó hatályos jogszabályi, szabályozási, illetve korszerű, aktuális szakmai ismeretekkel.

Tárgyi feltételek

- A tárgyi feltételek megegyeznek az elméleti rész típusától függően a tantermi, vagy az e-learning rendszerű oktatásra vonatkozó feltételekkel.

Személyi feltételek

A tantárgyat olyan személy oktathatja, aki

- rendelkezik az alábbi képesítések, végzettségek valamelyikével:
  - mindhárom szakon (K, M, Gy) szerzett közúti járművezető szakoktatói oklevéllel vagy ezzel egyenértékű végzettség,
  - közúti járművezetői vizsgabiztosi képesítés,
  - járműmérnöki, járműgépész-mérnöki, közlekedésmérnöki végzettség,
  - jogi végzettség,
  - műszaki tanári, oktatói végzettség.
- rendelkezik felsőfokú végzettséggel.

Részletes tanterv

Az oktatás során az alább felsorolt ismeretanyagban hivatkozott szakmai ismeretek, előírások változásait, aktualitásait kell bemutatni.

Kötelezően előírt ismeretanyag:

- A szakoktatókat érintő közlekedési szakmai jogszabályok és azok változásai, különösen:
  - a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény,
  - a közúti közlekedés szabályairól szóló rendelet.
- Közúti járművezető képzés szerkezeti, biztonsági ellenőrzési és üzemeltetési ismeretanyaga és változásai.
- Járműtechnikai és fizikai ismeretek.
  - járműtechnikai ismeretek, úgymint kormányzás, abroncsok, fékek, világítás, különösen motorkerékpárok és nehézgépjárművek vonatkozásában,
  - rakománybiztonság,
  - járműfizikai ismeretek, úgymint sebesség, súrlódás, dinamika, energia.
- Közúti járművezető képzés vezetéselméleti ismeretanyaga és változásai, veszélyhelyzetek felismerése és baleséthárítás, defenzív járművezetés, üzemanyag-takarékos és környezetbarát vezetési mód.
- Vonatkozó közúti és közlekedési jogszabályok, ideértve a vonatkozó uniós és nemzeti jogszabályokat, valamint értelmezési iránymutatásokat.

További, választható ismeretanyag:

- Kapcsolódó – hatályos – jogszabályok ismertetése:

- a forgalomszervezésre vonatkozó jogszabályok,
- a közlekedési szabálysértésekről szóló jogszabályok,
- a közúti közlekedési előéleti pontrendszerrel szóló jogszabály,
- a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló rendelet,
- Az Európai Parlament és a Tanács 2006/126/EK Irányelve,
- Bécsi Közúti Közlekedési Egyezmény.
- Közlekedéstörténet.
- Korszerű járműszerkezetek és járművezetést segítő szerkezetek (pl. ESP, EPS, ACC, LDW, GPS, SRS, DAS, stb.).
- A környezet tudatos közlekedés (katalizátorok, részecskeszűrő, Ad-blue, stb.), alternatív üzemanyagok, gazdaságos járműüzemeltetés:
  - megnövekedett közlekedésbiztonság,
  - jobban képzett járművezetők – nagyobb vezetési tudás,
  - tüzelőanyag-, ezáltal költségmegtakarítás (5-15%),
  - alacsonyabb járműfenntartási/üzemeltetési költségek,
  - balesetekből eredő károk csökkentése,
  - az üvegház-hatást (CO₂, CH₄, N₂O) és egyéb, mérgező hatást (NO_x) okozó gázok kibocsátásának a csökkentése,
  - egyéb légszennyező anyagok (koromrészecskék) kibocsátásának a csökkentése,
  - zajterhelés csökkentése,
  - felelősebb járművezetők,
  - járművezetőt terhelő mérsékeltebb stressz-hatások,
  - járművezetők és utasok nagyobb kényelme.

B. Pedagógiai, oktatástechnológiai ismeretek – POI

Módszertani útmutató

A tantárgy tanításának célja, hogy a szakoktatók rendelkezzenek, illetve ismerjék meg a korszerű, hatékony, illetve eredményesen alkalmazott, vagy alkalmazható pedagógiai, andragógiai módszereket.

Tárgyi feltételek

- A tárgyi feltételek megegyeznek az elméleti rész típusától függően a tantermi, vagy az e-learning rendszerű oktatásra vonatkozó feltételekkel.

Személyi feltételek

A tantárgyat olyan személy oktathatja, aki

- rendelkezik az alábbi képesítések, végzettségek valamelyikével:
  - főiskolán vagy egyetemen szerzett tanítói, tanári végzettség,
  - műszaki szakoktatói, műszaki tanári, mérnök-tanári végzettség,
  - pedagógus végzettség.

Részletes tanterv

Ismeretanyag

- Általános pedagógiai, andragógiai, pszichológiai ismeretek.
- Ismeret, képesség, jártasság, készség, kompetencia, tudás. Nevelés, oktatás, képzés, tanulás.
- Tanítás és tanulás. A tanulás vezetése és irányítása.
- Kommunikáció az oktatásban. A nem verbális kommunikáció funkciói, kommunikációs jellegzetességek és zavarok. Tanári-tanulói kommunikáció a pedagógiai folyamatban.
- A tananyag és a tanítási-tanulási folyamat. A tanítási és tanulási folyamat struktúrája és szervezete. Visszacsatolás és értékelés.
- Tanítási módszerek és a tanulás szervezése. Az oktatási forma. Csoportos tanítás. A tanítási óra. A távoktatás és az e-learning, mint oktatási forma.
- A szociális tanulás. Az egyén társas kapcsolatainak rendszere. Társas helyzet. Kiscsoportok. Csoportnorma. A tanulói csoport.
- A felnőttképzés metodikájának elméleti alapjai. A felnőtt tanuló, különös tekintettel a fiatal felnőttekre.
- A járművezető-képzés pedagógiája. A járművezető-képzés speciális környezete, pedagógiai módszerei.
- Tipikus oktatási módszerek.
- Az oktatástechnológia és az oktatástechnika. Az oktatástechnikai eszközök rendszerezése. A legkedvezőbb taneszközök és médiumok kiválasztása.
- Az oktatástechnológia és oktatástechnika szerepe a pedagógiai munkában.
- Információhordozók, alkalmazásuk az oktatásban.
- A járművezető képzésben használható speciális oktatástechnológiai eszközök.

C. Közúti járművezető képzés rendszere – KR

Módszertani útmutató

A tantárgy tanításának célja, hogy a szakoktatók naprakészen ismerjék a járművezető képzés rendszerére, a képzésre és a vizsgáztatásra vonatkozó jogszabályi, szabályozási változásokat.

A tantárgy tanításának célja, hogy a hallgatók ismerjék a szakoktatók munkáját érintő és meghatározó jogszabályokat és szabályzatokat valamint azok változásaiból eredő feladataikat, a képzés adminisztrációját, a vizsgáztatás ügyviteli rendjét, illetve az ezekkel kapcsolatos gyakorlati teendőket.

Tárgyi feltételek

- A tárgyi feltételek megegyeznek az elméleti rész típusától függően a tantermi, vagy az e-learning rendszerű oktatásra vonatkozó feltételekkel.

Személyi feltételek

A tantárgyat olyan személy oktathatja, aki

- rendelkezik az alábbi képesítések, végzettségek valamelyikével:
  - mindhárom szakon (K, M, Gy) szerzett közúti járművezető szakoktatói oklevéllel vagy ezzel egyenértékű végzettség,
  - közúti járművezetői vizsgabiztosi képesítés,
  - jogi, igazgatásszervezői végzettség,
  - járműmérnöki, járműgépész-mérnöki, közlekedésmérnöki végzettség,
  - műszaki tanári, oktatói végzettség.
- rendelkezik felsőfokú végzettséggel.

Részletes tanterv

Az oktatás során az alább felsorolt ismeretanyagban hivatkozott szakmai ismeretek, előírások változásait, aktualitásait kell bemutatni.

Kötelező ismeretanyag:

- a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény,
- a közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának általános szabályairól szóló kormányrendelet,
- a közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának részletes szabályairól szóló miniszteri rendelet,
- a közúti járművezetők utánpótlásáról szóló kormányrendelet,
- Tantervi- és vizsgakövetelmények, szabályzatok, Bizonylati Albumok.

D. Képzés, vizsgáztatás helyzete az elmúlt évben – KVH

Módszertani útmutató

A tantárgy tanításának célja, hogy a szakoktatók ismerjék meg az elmúlt év képzési és vizsgáztatási tapasztalatait, problémákat, eredményeket.

Tárgyi feltételek

- A tárgyi feltételek megegyeznek az elméleti rész típusától függően a tantermi, vagy az e-learning rendszerű oktatásra vonatkozó feltételekkel.

Személyi feltételek

A tantárgyat olyan személy oktathatja, aki

- rendelkezik az alábbi képesítések, végzettségek valamelyikével:
  - mindhárom szakon (K, M, Gy) szerzett közúti járművezető szakoktatói oklevéllel vagy ezzel egyenértékű végzettség,
  - közúti járművezetői vizsgabiztosi képesítés,
  - jogi, igazgatásszervezői végzettség,
  - járműmérnöki, járműgépész-mérnöki, közlekedésmérnöki végzettség,
  - műszaki tanári, oktatói végzettség.
- rendelkezik felsőfokú végzettséggel.

Részletes tanterv

Ismeretanyag

- Az NKH által hivatalosan közölt, az előző év képzési és vizsgáztatási eredményeiről kiadott jelentés alapján, kiemelten a szakfelügyelet és a vizsgáztatás tapasztalataira:
  - statisztikai adatok, összefüggések ismertetése,
  - a szakfelügyelet és a vizsgáztatás során tapasztalt szabálytalanságok, események, hiányosságok elemzése,
  - nyilvántartások, névjegyzékek főbb adatai,
  - a vizsgázók száma,
  - a vizsgák sikeressége,
  - a szakfelügyeleti- jogorvoslati ügyek, tapasztalatok.

E. Vezetéstechnikai tréning – VT

Módszertani útmutató

Ennek a programpontnak az a célja, hogy szakoktatók fejleszthessék járművezetői képességeiket, vezetéstechnikai tudásukat. A képzés tartható tetszőleges gépjárművel.

Tárgyi feltételek

- A gyakorlati oktatásra vonatkozó képzési programnak megfelelő méretű, kialakítású és felszereltségű, forgalom elől elzárt gyakorló pálya.
- A gyakorlati oktatásra vonatkozó képzési program szerinti jármű.

Személyi feltételek

A tantárgyat olyan személy oktathatja, aki

- rendelkezik az alábbi képesítések, végzettségek valamelyikével:
  - mindhárom szakon (K, M, Gy) szerzett közúti járművezető szakoktatói oklevéllel vagy ezzel egyenértékű végzettség;
  - közúti járművezetői vizsgabiztosi képesítés.

Részletes tanterv

Ismeretanyag

A vezetéstechnikai tréning képzési programjába az alábbi feladatok, célok közül lehet tetszőleges számút megvalósítani:

- Járművezetés speciális – tanpályán mesterségesen szimulált környezetben – közlekedési helyzetben, különös tekintettel az alábbi manőverekre:
  - hirtelen irányváltás,
  - megcsúszás,
  - megcsúszott jármű irányítása,
  - fékezés eltérő tapadási tulajdonsággal rendelkező útfelületen.
- Környezettudatos járművezetés (eco-driving):
  - a lehető legnagyobb távolságban tekintse át az utat maga előtt, és előre készüljön fel a forgalomra,
  - használja ki maximálisan a jármű nyomatékát,
  - tartson fenn egyenletes sebességet alacsony fordulatszámon,
  - vezessen nyugodtan az alacsony fordulatszámon lehetséges legmagasabb sebességfokozatban,
  - megfelelő fordulatszámon váltson sebességi fokozatok között.

VII. Vizsgakövetelmények

A. Közúti járművezetői szakoktatói továbbképzés vizsgatárgyai

Vizsgatárgy típusa	Vizsgatárgy kódja	Vizsgatárgyak	Vizsgatárgy fajtája
Elmélet	SOT-K	Közúti járművezetői szakmai ismeretek	Számítógépes elméleti vizsga

VIII. Vizsgatárgyak vizsgakövetelményei

A vizsgatárgyak felsorolása

A. Közúti járművezetői szakmai ismeretek – SOT-K

A vizsga követelményei

A vizsga teljesítéséhez egy 40 kérdésből álló számítógépes, feleletválasztós tesztet kell sikeresen megoldani. A vizsga időtartama 40 perc, kérdésenként 1 perc a rendelkezésre álló idő. Az elérhető maximális pontszám 40 pont, melyből a sikeres vizsgához legalább 36 pontot kell elérni.

A vizsga ismeretanyaga

A vizsga ismeretanyaga megegyezik a „Szakoktatói szakmai ismeretek”, a „Pedagógiai, oktatástechnológiai ismeretek”, valamint a „Közúti járművezető képzés rendszere” tantárgyak kötelezően előírt ismeretanyagával. A vizsgakérdések 50 %-a a „Szakoktatói szakmai ismeretek” tantárgy, 50 %-a pedig a „Pedagógiai, oktatástechnológiai ismeretek”, valamint a „Közúti járművezető képzés rendszere” tantárgyak ismeretanyagával egyezik meg.

A vizsgáztatás személyi feltételei

Közúti járművezetői vizsgabiztosi képesítés.

A vizsgáztatás tárgyi feltételei

A vizsgát kizárólag számítógépes elméleti vizsgateremben lehet lebonyolítani „A közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek vizsgáztatásának rendje és ügyvitele” dokumentumban meghatározott, számítógépes elméleti vizsgáztatásra vonatkozó eljárásrend betartásával.

A vizsgáztatás egyéb feltételei

A vizsgára bocsátás feltétele a továbbképzés sikeres és igazolt elvégzése.